

Zemanův dlouholetý hostitel je prodlouženou rukou Putina

Jakub Janda

vedoucí programu Kremlin Watch

zástupce ředitele think-tanku Evropské hodnoty

Markéta Krejčí

spolupracovnice programu Kremlin Watch

Kremlin Watch je strategický program think-tanku Evropské hodnoty, který má za cíl rozkrývat a čelit jednotlivým nástrojům hybridní války Ruské federace zaměřené proti liberálně-demokratickému systému.

Prezident Miloš Zeman po dvou letech opět navštíví konferenci Dialog civilizací, kterou ve dnech 30. září až 1. října pořádá stejnojmenný „výzkumný institut“, bývalé Světové veřejné fórum, na ostrově Rhodos. Podle tiskového mluvčího Hradu Jiřího Ovčáčka bude dokonce jedním z hlavních řečníků. Cílem konference je podle oficiálních [webových stránek](#) snaha vytvořit prostor pro konstruktivní dialog a spolupráci mezi civilizacemi. Jeho zakladatelem však není nikdo jiný než blízký spolupracovník a oddaný spojenec ruského prezidenta Vladimira Putina, ruský oligarcha Vladimir Jakunin, který 22 let sloužil coby důstojník sovětské tajné služby KGB. Paradoxem také je, že Jakunin v Rusku patří ke kritikům západní společnosti, kterou označuje za nemorální a vede organizaci [Centr nacionalnoj slavy](#), která se snaží Rusko ochránit před západním vlivem.

Jakunin je po dlouhá léta považován za vlivnou figuru nejužšího kruhu Putinových stoupenců a ruského vedení. S Vladimírem Putinem se měl Jakunin [potkat](#), když oba pracovali v Petrohradu, kde jej požádal o pomoc s vytvořením tamního obchodního centra. Jakunin se později dle instrukcí Vladimíra Putina stal součástí vedení společnosti Baltské námořní dopravy. Oba zmiňovaní byli rovněž sousedé v elitní rezidenční části u jezera Komsomolsk a v roce 1996 pak spoluzaložili chatové družstvo Ozero.

V letech 2005-2015, kdy byl Jakunin šéfem Rossijskije železnye dorogi (ruské železnice), se podle [zprávy](#) amerického ministerstva financí běžně radil s Vladimírem Putinem ohledně vedení ruských železnic a doprovázel ho na jeho mezinárodních i vnitrostátních cestách. Z této pozice měl v roce 2015 odejít, aby se ucházel o pozici kaliningradského senátora, i když zde nikdy nežil. Záhy po jeho rozhodnutí se záhadně [vynořilo](#) prezidentovo osvědčení o Jakuninově diplomatické činnosti, které bylo datováno 18. dubna 2014, díky čemuž se na něj mohla dle ruských zákonů vztahovat výjimka. Nutno však podotknout, že jeho jmenování nebylo zveřejněno v úředním věstníku, jak nařizuje zákon, a ani média nenašla informace o tom, že by měl Jakunin po dobu pěti let sloužit jako velvyslanec Ruské federace. Z tohoto plánu však později sešlo. Podle [některých](#) médií byl z čela ruských železnic vyhozen poté, co Jakuninův syn požádal v době „[války se Západem](#)“ o britské občanství, sám Jakunin však tato tvrzení popírá a Kreml se toto rozhodl nekomentovat. V současné době, kdy ruský oligarcha rozvádí své aktivity ve střední Evropě a Německu, můžeme jednoznačně hovořit o pro-kremelské vlivové operaci.

Putinův oligarcha

Jakuninovy aktivity jsou dlouhodobě cílem ruského právníka a politického aktivisty [Alexeje Navalného](#), který je známým kritikem korupce v Rusku. Podle Navalného Jakuninova rodina vybudovala gigantické impérium a díky korupci a offshorovým firmám po celém světě patří k nejbohatším v zemi. O pochybných obchodních transakcích Jakuninovy rodiny rozsáhle informovala agentura Reuters ve své speciální [zprávě](#). Jakunin byl rovněž [spoluzakladatelem](#) banky Rossiya, která má úzké finanční vazby na vnitřní kruh Vladimíra Putina. Vedle jeho otevřené podpory anexe Krymu to byl rovněž jeden z důvodů, proč se ocitl na sankčním seznamu Spojených států a Austrálie. I když mu v obou zemích byla zmrazena veškerá aktiva a byly mu zamezeny jak obchodní transakce s americkými firmami, tak cestování do USA a Austrálie, na evropském sankčním seznamu se doposud nenachází. Může tudíž nadále cestovat na svou konferenci, která se koná v pětihvězdičkovém hotelu na řeckém Rhodosu. Jeho aktivity však

nevadí ani účastníkům Dialogu civilizací, kteří s ním většinou sdílejí antiamerické cítění či se ztotožňují s pohledem Kremlu na svět. Díky svým spojencům nejen ve střední Evropě může Vladimír Jakunin plnit úlohu prodloužené ruky Kremlu, která nyní sahá až do Berlína, kde byl v letošním roce otevřen již zmiňovaný výzkumný institut Dialog civilizací. V jeho boardu sedí i bývalý český prezident Václav Klaus.

Jakunin jako loutkovodič

Když víme, kdo je Vladimír Jakunin, můžeme se podívat na způsob, kterým dlouhodobě pracuje na Miloši Zemanovi. Jde o proces, který můžeme popsat jako učebnicově prováděnou vlivovou operaci.

Následující informace pocházejí z nedávno [zveřejněné studie think-tanku Evropské hodnoty Schéma vlivu Ruské federace v ČR](#):

Zeman je častým hostem Jakuninova fóra na Rhodosu. Podle dostupných informací tam Zeman začal cestovat před více než deseti lety. To bylo v období, kdy byl nejméně silný. Po roce 2003 opustil politiku a, jak sám popisuje, stal se mužem, který rád tráví čas se sekanou a knihou na své chatě na Vysočině. Muž, který Zemana Jakuninovi představil, byl, podle jeho mluvčího Jiřího Ovčáčka, Vojtěch Filip. Ten však takovou informaci odmítá. Další zdroje ze Zemanova okolí ukazují, že Jakunin se dlouhodobě znal s bývalým vysokým důstojníkem komunistické armády Zdeňkem Zbytkem, který krátce po 17. listopadu 1989 potvrdil, že armáda byla stále připravená a vyzývala k potrestání demonstrantů. V minulosti měl Zbytek velmi blízký vztah se současným prezidentem a byl jedním z členů klubu přátel Miloše Zemana. Později se z něj vyvinula politická skupina SPOZ, která podporovala Zemana v prvních přímých prezidentských volbách a tím mu pomohla dostat se na Hrad.

V minulosti Zbytek Zemana osobně provázel na rhodská fóra (ale i na další akce pořádané Dialogem civilizací). Nemá ovšem zájem mluvit o své údajné přítomnosti na počátku Zemanova a Jakuninova přátelství. „Nebudu komentovat jakékoliv osobní záležitosti,“ řekl. A k otázce, jak se setkal s Jakuninem, sám říká, že to bylo v roce 2003 někde „nad pivem“. Zeman navštěvoval sympozia a další události Dialogu civilizací jako soukromá osoba. Zde vidíme poměrně obvyklou metodu vlivových operací – v okamžiku, kdy je cílová osoba „dole“, je vhodné jí poskytnout pocit důležitosti a uznání. Zvláště u ješitných jedinců je jednoduché tímto způsobem získat hluboký vztah a vnitřní pocit vděčnosti.

Pouze v posledních letech Zeman jel za Jakuninem jako oficiální zástupce českého státu. „Všechny výdaje byly hrazeny organizátory,“ řekl jeho mluvčí. Nicméně nebyl tam pouze prezident, ale i jeho manželka Ivana, kancléř Vratislav Mynář, mluvčí Jiří Ovčáček, bývalý přítel Zemanovy dcery, současný zaměstnanec prezidentského protokolu Vladimír Kruliš a prezidentův hlavní poradce Martin Nejedlý. Všem těmto lidem byla Jakuninem fakticky placena dovolená.

Když analyzujeme vstřícnost Miloše Zemana ke kremelské politice, měli bychom zmínit, že český prezident se vždy obklopoval lidmi, kteří byli nebo stále jsou spojeni s ruskou politikou či podnikáním. Kromě zmíněného Zbytky byl na Rhodosu s prezidentem například Miroslav Šlouf

nebo Martin Nejedlý (ten byl kromě jiných záležitostí odpovědný za financování Zemanovy kampaně). Nejedlý, který radí prezidentovi v oblasti energetiky, není zaměstnancem Hradu a jeho oficiální příjem je výhradně z podnikání. To souvisí hlavně s Ruskem. Například v Rusku pracoval pro Plynostav Pardubice a později pro ruský ropný kolos Lukoil.

Jak konstatuje BIS, ruský vliv má v Česku již vytvořenou infrastrukturu, kterou může využít pro manipulaci české veřejnosti, jakým směrem si bude přát.

Vidět, co je zájmem Kremlu v Česku, je velmi jednoduché: Mít na Pražském hradě prezidenta s pochopením pro ruské pohled na svět až do roku 2023.

Líbí se Vám, co děláme?

Podpořte nás! Naše práce je možná jen díky darům lidí, jako jste Vy.

Můžete využít tento formulář: www.evropskehodnoty.cz/o-nas/dekujeme

Nebo můžete poslat svůj dar přímo na transparentní účet Evropských hodnot:
2300405420/2010.

Vyberte si program, který chcete přímo podpořit:

- Analytický tým - AT
- Iniciativa pro evropské hodnoty – IEH
- Kremlin Watch - KW
- Program pro soudržnou společnost – PSS

Nebo můžete podpořit naši práci obecně: Podporujeme Evropské hodnoty - PEH

Do zprávy pro příjemce uveďte DAR_program + Vaše jméno a příjmení a zašlete nám e-mail s Vašimi osobními údaji pro potvrzení o daru na: dary@evropskehodnoty.cz

© **Evropské hodnoty z.s. 2016**

Think-tank Evropské hodnoty je nevládní odborná instituce bránící liberální demokracii.

Naší vizí je svobodné, bezpečné a prosperující Česko ve střední Evropě, která je pevnou součástí Západu.

Pomáháme čelit agresivním režimům, radikalizaci uvnitř společnosti, šíření autoritářských tendencí a extrémistických ideologií včetně islamismu.

Politikům předkládáme odborná doporučení a systematicky sledujeme a hodnotíme jejich práci. Za základní prvky vysoké politické kultury považujeme aktivní občany, zodpovědné politiky a soudržnou společnost, která sdílí hodnoty svobody a demokracie.

Od roku 2005 se jako nevládní nezisková organizace, která není spojena s žádnou politickou stranou, věnujeme výzkumné a vzdělávací činnosti. Vedle vydávání odborných publikací a komentářů pro média, pořádáme konference, semináře a školení pro odbornou i širší veřejnost. Na svých akcích zprostředkováváme dialog mezi politiky, odborníky, novináři, podnikateli i studenty.

THINK-TANK EVROPSKÉ HODNOTY

Vlkova 36, 130 00 Praha 3

info@evropskehodnoty.cz

www.evropskehodnoty.cz

facebook.com/Evropskehodnoty